

Praha 11. května 2021

Č. j.: MZDR 15568/2021-2/MIN/KAN

MZDRX01FZBAW

MIMOŘÁDNÉ OPATŘENÍ

Ministerstvo zdravotnictví jako správní úřad příslušný podle § 80 odst. 1 písm. g) zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 258/2000 Sb.“, **nařizuje** postupem podle § 69 odst. 1 písm. i) a odst. 2 zákona č. 258/2000 Sb. k ochraně obyvatelstva a prevenci nebezpečí vzniku a rozšíření onemocnění COVID-19 způsobené novým koronavirem SARS-CoV-2 toto mimořádné opatření:

I.

S účinností ode dne 17. května 2021 od 00:00 hod. do odvolání tohoto mimořádného opatření se nařizuje:

1. všem osobám (uživatel, zaměstnanci poskytovatele a další přítomné osoby) během poskytování sociálních služeb v terénní formě v místě bydliště nebo v místě přechodného ubytování zákaz pohybu a pobytu bez ochranných prostředků dýchacích cest (nos, ústa), kterým je respirátor nebo obdobný prostředek (vždy bez výdechového ventilu) naplňující minimálně všechny technické podmínky a požadavky (pro výrobek), včetně filtrační účinnosti alespoň 94 % dle příslušných norem (např. FFP2, KN95), zdravotnická obličejová maska nebo obdobný prostředek naplňující minimálně všechny technické podmínky a požadavky (pro výrobek) normy ČSN EN 14683+AC, které brání šíření kapének, nejde-li o osoby, na něž se zákaz pohybu a pobytu bez ochranných prostředků dýchacích cest nevztahuje podle mimořádného opatření o ochraně dýchacích cest,
2. všem zájemcům, uživatelům nebo jejich blízkým osobám informovat příslušného poskytovatele sociálních služeb v terénní formě o výskytu klinických příznaků onemocnění COVID-19, o nařízené karanténě nebo izolaci, nebo o zjištěném pozitivním výsledku testu na přítomnost viru SARS-CoV-2 nebo jeho antigenu u zájemce, klienta či blízké osoby, a to neprodleně po zjištění.

II.

S účinností ode dne 17. května 2021 od 00:00 hod. se ruší mimořádné opatření Ministerstva zdravotnictví ze dne 12. dubna 2021, č. j. MZDR 15568/2021-1/MIN/KAN.

III.

Toto mimořádné opatření nabývá platnosti dnem jeho vydání.

Odůvodnění:

Předmětným opatřením dochází k aktualizaci stávajícího mimořádného opatření MZDR 15568/2021-1/MIN/KAN, kdy se zrušují dosavadní body 1, 2 a 5 citovaného opatření. Bodem 1 se umožňovalo poskytovateli sociálních služeb omezit poskytování sociální služby a zastavit individuální plánování, k čemuž poskytovatelé mohli přistoupit v případě nedostatečného personálního zajištění. Bod 2 pak představoval obdobné krizové opatření, když umožňoval poskytovateli poskytovat pouze ty základní činnosti, které jsou spojeny se zajištěním základních životních potřeb. Bodem 5 pak bylo umožněno, aby noclehárna, která jinak poskytuje ubytování pouze přes noc, poskytovala rozsah činností azylových domů a byla tak v době epidemie poskytnuta vyšší míra pomoci lidem bez domova.

Zrušení těchto opatření vyplývá ze současného pozitivního trendu epidemiologické situace ve výskytu onemocnění COVID-19 v ČR, a to včetně vývoje incidence v sociálních službách u uživatelů sociálních služeb, tak i u jejich zaměstnanců. Tato data ukazují přibližně od 17. 3. 2021 postupný pokles výskytu onemocnění bez opakovaných vysokých nárůstů jak u klientů, tak u zaměstnanců sociálních služeb. Fakt, že dochází k pozvolnému poklesu onemocnění bez opakovaných nárůstů podporuje predikci postupného poklesu, a tedy je v souladu uvolňováním opatření. Nicméně i přes rozvolnění je třeba stále dbát a dodržovat nařízení Ministerstva zdravotnictví a obecná pravidla pro prevenci onemocnění COVID-19, tak aby nedošlo k opětovnému růstu.

Možnost zrušení bodů 1, 2 a 5 taktéž souvisí s právě probíhajícím očkováním (od dubna 2021) zaměstnanců poskytovatelů sociálních služeb, které jsou jako prioritní skupina ve fázi 1B, kdy ve všech sociálních službách k 10. 5. 2021 je počet podaných druhých dávek v OČM již 37 254 a počet registrovaných 2 122. Toto opatření sehrálo v minulých šesti měsících nenahraditelnou roli v oblasti maximalizace prevence přenosu nákazy virem SARS-CoV-2 a to zejména v možnosti vytvoření prostoru pro co největší flexibilitu poskytování sociálních služeb, a to jak pro cílové skupiny senioři, osoby se zdravotním postižením, tak i osoby bez domova aj. Právě tímto docházelo k pokrytí potřebné možné míry zajištění ochrany osob před tím, aby se dostaly do stavu ohrožení života a zdraví, a to samé na úrovni zaměstnanců. Aktuální pandemický vývoj ale již svým výskytem nákazy mezi pracovníky a uživateli toto riziko minimalizuje a je možné přistoupit ke zrušení většiny bodů opatření a tím se navrátit k řádnému chodu sociálních služeb.

Poskytovatelé se opět budou zaměřovat skutečně na ty činnosti, které jsou spojeny s jejich druhem sociální služby. Poskytování činností nad rámec daného druhu sociální služby již nebude možné.

Návrat k těm činnostem, které jsou definovány pro daný druh sociální služby, umožní opět poskytovatelům soustředit se v rozsahu podpory a pomoci skutečně na to, co má poskytovatel uvedeno v registraci, k čemu se zavázal a co má naplňovat.

S tím souvisí i povinnost plného návratu k plnění povinnosti podle § 88 písm. f) zákona o sociálních službách, která se zaměřuje na individuální práci s klientem, pravidelné vyhodnocování a plánování průběhu poskytování sociální služby. Je třeba opět pracovat s osobními cíli, potřebami a schopnostmi osob, kterým jsou poskytovány sociální služby. Soustředit se na individuální podporu a pomoc lidem, kteří jsou zranitelní a obnovit v plném

rozsahu vedení písemných individuálních záznamů. Rozvíjet a individuálně zajišťovat pomoc a podporu klientům patří mezi základní pilíře poskytování sociálních služeb. To se nyní opět v plném rozsahu navrácí jako plnění zákonné povinnosti uvedené v § 88 písm. f) zákona o sociálních službách.

U posledního zrušeného bodu 5 se reaguje také na již minimální rizikovost nákazy mezi osobami bez domova. Důvodem je v současnosti již dostatek prostoru pro zvýšení intenzity ambulantní a terénní sociální práce a navazujících činností s možností volného pohybu.

Mezi přetrvávající rizika ohrožení přenosu stále patří, i když v nižší intenzitě, přenos nemoci v domácnosti u seniorů a osob se zdravotním postižením. Tudíž i přes pozitivní vývoj epidemie je nutné ponechat nastavení, resp. zachování obecných protiepidemických opatření cílených na klíčové prvky řetězce přenosu nákazy SARS-CoV-2 v časově a plošně přesně definovaných podmínkách. Z pohledu stávajících režimových opatření je potřeba ponechat zajištění ochrany zaměstnanců, ale i klientů sociálních služeb, případně rodinných příslušníků, kteří jsou ve styku s daným klientem, aby se dále nešířila nákaza. V kombinaci s nedostupností evidence klientů COVID-19 pozitivních, případně klientů v nařízené karanténě nebo izolaci, pro poskytovatele sociálních služeb jsou pracovníci těchto služeb vystaveni neznámému riziku nákazy a jejímu dalšímu šíření v rizikových skupinách obyvatelstva. Prakticky to znamená, že např. jedna pracovnice pečovatelské služby přichází týdně do opakovaného kontaktu s desítkami klientů, na které může nákazu přenést. Z tohoto důvodu se ponechává v účinnosti opatření pro klienty terénních sociálních služeb, kterým je poskytována sociální služba v jejich domácnosti. Tato opatření spočívají v povinnosti používat ochranné prostředky dýchacích cest (nos, ústa) s vyšší účinností, jako je respirátor třídy FFP2 nebo KN 95 bez výdechového ventilu, které brání šíření kapének, s výjimkou úkonů neslučitelných s touto povinností, a dále ustavení povinnosti klientů těchto služeb informovat poskytovatele služby o pozitivitě klienta nebo osob jemu blízkých na přítomnost viru SARS-CoV-2 (nebo jeho antigenu), nebo o v této souvislosti nařízené domácí karanténě nebo izolaci a o výskytu klinických příznaků onemocnění COVID-19 u těchto osob. Bez těchto opatření by mohlo docházet k ohrožení poskytování potřebných sociálních služeb, ať už z důvodu obav o bezpečnost na straně klientů nebo pracovníků, nebo následně ohrožení zdraví jak klientů, tak pracovníků.

prof. MUDr. Petr Arenberger, DrSc., MBA, v. r.
ministr zdravotnictví